

Piippujen Ympärillä

WARKAUS-SEURA RY • www.varkaus-seura.fi

Muikun pyyntiä Keiteleellä

Mökkijärven maisemissa ollen vuosien varrella opettellut muikun pyyntiä hyvän ammattilaisen opastuksella. Tosin minun verkkoni ja veneeni ovat aivan toisenlaiset kuin opastajallani **Palilla** on. Olen hankkinut vuosien varrella eri silmäkoolla olevia parimetrisiä muikkuverkkoja, joilla mökkirannan läheisyydessä pyynti onnistuu oikein hyvin.

Muikut katosivat mutama vuosi sitten niin, että ei tahtonut saada paistomuikkuja ei syväältä eikä matalalta. Kuitenkin joka vuosi muikkuja on pitänyt etsiä eri syvyyksistä paremmalla tai huonommalla tuloksella. Olin hankkinut uuden muikkuverkon, jonka silmäkoko piti olla sopiva. Laskin verkon heinäkuussa päivällä viidentoista metrin syvyyteen, eli pohjaan. Muutaman tunnin kuluttua nostin verkon, ja sain runsaan saaliin kiiskiä ja pieniä ahvenia. Ei ollut mitään mahdollisuutta minun taidoillani saada saalista irti verkosta helteisenä päivänä. Kaivoin metsään kuopan ja hautasin verkon kaloineen. Keväällä kaivoin verkon ylös. Totesin, että jotkut päästelijät olivat tyhjentäneet sen. Minulle jäi vain verkon huuhtelu ja pesu. Verkko on edelleen käytössä.

Tänä kesänä muikut tulivat mökkivesille vasta elokuussa. Niitä on riittänyt lokakuulle saakka. Nyt vene on käännetty nurin talvea viettämään. Mökkiläisen muikkupyyntiä on eräs vaikea ongelma: Mitä tekisi muikuilla, kun kerralla tulee saalista sankollinen tai jopa enemmänkin. Onneksi mökki-naapurit auttavat kalutuksessa, mutta herkullista mätää he eivät saa! Tuore muikku on erinomainen kala paistettuna tai savustettuna. Suolakalaa nautimme harvemmin.

Muikun kalastajat pohtivat usein sitä, kuinka syvässä muikut kulloinkin oleskelevat, ja mikä verkon silmäkoko olisi paras. Minusta paras syvyys verkolle on järven pinnasta laskettuna puolitoista metriä, koska pohjassa saattaa olla muutakin kuin muikkuja. Kun saalis on päästely verkosta, on kaloille välittömästi jotain teh-

Kuva: Raimo Sikanen

tävä. Ne suolistetaan tietysti, ja mätä otetaan erikseen talteen. Vaimoni **Tuulan** erikoistettava onkin mätäherkun huuhtelu, suolaus ja pakastaminen. Minulla kuluu aikaa, kun savustelen muikut avotulella savupöntössä perinteisen tavan mukaan.

Olen kalastanut Keiteleellä yli 20 vuotta. Vuosi vuodelta kalastajat ikääntyvät ja vähenevät. Olisi saatava uusi sukupolvi innostumaan kalastuksesta ja järven monimuotoisista antimista. Pelkkä kalastuslain uudistaminen ei riitä!

Kyllä Varkaudessakin on vetä ja vedessä kaloja. On myös useampia kalastusta harjoittavia yhdistyksiä. Jos kalastus kiinnostaa, niin hakeutuminen jonkun yhdistyksen toimintaan antaa tietoa ja lisää taitoa, kenties pysyvän harrastuksenkin. Itse olen innostunut verkkokalastuksesta, kun mökki ja vene ovat järven rannalla. Jokaiselle kaupunkilaiselle verkkokalastus ei ole mahdollista, mutta jos kalastukseen kipinän on saanut, niin verkkokalastuksenkin vuoro toivottavasti tulee aikanaan. Toivon tuon kipinän löytymistä etenkin nuorisolle!

Raimo Sikanen
Varkaus-seura ry:n
puheenjohtaja

Warkop on nyt

PROSAUNA

www.prosauna.fi

Nikkarintie 1
78870 Varkaus
p. 0400 855 801

Varaa aika
laude-esittelyyn!

Ravintola
TYYSKÄNHÖVI

Wredenkatu 4
puh. 040 717 8491

Kuulas, kirkas, upea syysaamu

Aamu toi Taulumäen torille pari-kolmekymmentä ikäihmistä. Oli Varkauden eläkeläisjärjestöjen yhteistyötöimikunnan järjestämä yhteinen ulkoilupäivä.

Napakka tietoisu ikäihmisten Yksinäisyys-hankeesta "Mitä Sinulle kuuluu" -katso jutun lopusta.*

Ritun ja Sinikan vetämä lämmittelyjumppahetki ja sitten kohti Senioripuistoa.

-Hei mennäänkö kirjaston ohji?

-Ei, kävellään vähän pidempi reitti.

-Mennään kuitenkin Koivikkopuiston kautta rantaan.

Näin teimme. Puiden lehdet rapisivat mukavasti jalkojen alla, kävelysauvat suihkivat joillakin, juttu luisti ja aamun kirpeys punasi posket. Siinä me taivalsimme, kukin omalla tavallamme.

-Ois sittenkin pitänyt käydä katsomassa se uusi matonpesupaikka, vai oletko jo käynyt kokkeilemassa?

-On tämä upea tämä Huruslahden ranta ja tehdas tuolla takana!

Onneksi tehdas vielä henkii elinvoimaa. Siitähän se juttu taas repesi. Kuka oli ollut

Kuva: Sirpa Ollikainen

Maire Kolari (kesk.) opastaa senioriliikkuja.

tehtaalla, kuka oli muuten vain ollut riippuvainen tehtaan tarjoamista mahdollisuuksista.

Pianhan se matka taitui meneit muistellen ja ystävien kanssa kulkiin. Tulimme Senioripuistoon. Maire oli jo enakkoon käynyt tarkistamassa telinete. Olivat olleet jäisiä aamutuimaan. Puistossa on aivan upea opastaulu, jossa kerrotaan kuvin ja sanoin laitteiden käyttöä ja meillähän oli Maire vielä opastamassa "kädestä pitäen".

-Kuinka moni on täällä käynyt?

Joitakin käsiä nousi ylös. Useampi lupasi ensi kesänä

tulla. Rantahan on mainio liikuntaympäristö. Harjoitat tasapainoasi, jalkavoimaa ja käsiavoimaa, ja mikä parasta - tule ystävän kanssa - tai tutustu uusiin ystäviin. Kävele rauhallinen - tai nopeampi - lenkki. Tule Senioripuistoon, tee harjoitteet ja nauti kaupunkimme upeasta luonnosta. Eiköhän ensi kesänkin alueella ole kahvila, jossa voit jatkaa päiväsi.

Rupattelut seis ja matka jatkuu. Mairen laitoimme takaisin töihin, ei mokoma ollut ottanut päähinettä, ja korvat olivat jo aikamoisen punaiset. Me menimme takaisin rannan

kautta, tai Kauppakadun kautta ja suuntasimme kohti Apteekkiä. Kiitos, makeiset mehut odottivat. Kyllä oli autoilijoilla ihmettelemistä - mistähän tuo sakkii tulee? Jokunen kysyikin Apteekin luona ja taisi luvata jopa tulla mukaan seuraavan kerran.

Yhteinen ulkoilupäivä oli onnistunut. Läksimme kukin tahollemme, vaan varmaan moni meistä jäi miettimään tulevaa. Varkaudessa on useita eläkeläis- ja muita yhdistyksiä, joiden toimintaan olet tervehtullut.

Omalta osaltani toivotan kaikille kuulaita syyspäiviä ja toimeliasta talvea. Ystävää ei jätetä ja tavataan taas eri riennoissa.

Raija Puumalainen
Varkauden Eläkeläiset ry:n
sihteri

*Varkaudessa yhteistyökumppaneina ovat diakoniatyön rinnalla eläkeläisjärjestöt, vanhuseuvosto, kaupungin kotihoito, Pasuuna-palveluohjauksikkö, hyvinvointiankkuri-terveyskeski, psykiatrian osasto, spr-lähimmäispalvelu, edunvalvonta, omaishoitajat sekä julkinen sektori.

Kotiseudun tuntemus kunniaan!

Pohjois-Savon kotiseutu-yhdistysten liitto ry:n toimintasuunnitelmassa vuodelle 2014 on mainittu tärkeänä painopistealueena koulujen kotiseutukasvatuksen kehittäminen:

Tehdään vuonna 2014 esiselvitys ja pohjatyö hankkeelle, jonka tavoitteena on koulujen kotiseutukasvatuksen lisääminen ja kotiseutuyhdistyksillä olevan tiedon saattaminen nykyistä paremmin koulujen käyttöön.

Ajankohta kyseiselle hankkeelle on oivallinen, sillä valmisteluilla ovat uudet perusopetuksen (luokat 1-9) opetussuunnitelmat. Ne tulevat voimaan v. 2016.

Opetussuunnitelma on opettajia työssään velvoittava asiakirja. Kotiseudun tuntemuksen opetus on kuitenkin hankalaa niin uusille kuin muilla paikkakunnilla asuville opettajillekin. He tarvitsevat työnsä tueksi sopivaa ja monipuolista oppimateriaalia ja menetelmiä käytännön "vinkkejä". Tuskin ne tarpeettomia ovat kokeneille ja paikkakunnalle kotiutuneille opettajillekaan.

Esiselvityksen laati FM **Ann-Mari Karvinen**. Se valmistui toukokuun lopussa. Hallitus oli käsitellyt esiselvitystä useamman kerran tekemisen aikana, ja hyväksyi sen kesäkuun lopulla. Samalla päätettiin, että esiselvitys tullaan esittelemään jäsenyhdistyksille tilaisuuksissa, joihin kutsutaan myös kaikki muutkin alueen Suomen Kootiseutuliiton jäsenyhdistykset. Esiselvityksen laatija lupasi toimia esittelijänä. Syyskuussa jäsenyhdistyksille lähetettiin esiselvitys tutustuttavaksi. Varkauden alueen (Varkaus ja Lepäpää) tilaisuus järjestettiin 29.9. Mukana oli Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liiton varapuheenjohtaja **Raimo Jalkanen** Rautalammit ja hallituksen jäsen **Sirpa Ollikainen**.

Esiselvityksen laatija oli pyytänyt kaikilta jäsenyhdistyksiltä (27) tietoja, millaista kotiseututyötä vuosien saatossa on koulujen kanssa tehty ja tehdään, millaista opetusmateriaalia ja menetelmiä käytössä, ja esim. yhteistyökumppanit ja heidän osuutensa työssä. Vastauksia tuli runsaasti. Paljon on tehty ja kovin moninaista. Vastaukset

Kuva: Sirpa Ollikainen

Ann-Mari Karvinen, Raimo Jalkanen ja Urpo Koponen.

ovat luettavissa esiselvityksessä.

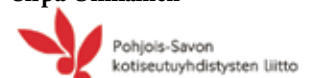
Hankkeen tulosten kohde-ryhminä ovat tietysti Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liiton jäsenyhdistykset ja ennen kaikkea Pohjois-Savon koulut, opettajat ja koulutoimen asioista vastaavat henkilöt ja -lautakunnat. Tuloksista on varmasti hyötyä myös kaikille perinnetoimijoille, historian ja perinteen harrastajille sekä kotoutujille ja alueelta kotoisiin oleville muualle muuttaneille. Hanke päättyy 31.5.2016. Silloin tietoa mm. hankkeen toteutuksesta, järjestettävistä

koulutuksista, valmiita, kouluilla testattuja malleja ja oppimateriaaleja löytyy maksuttomasti netistä.

Jotta kotiseudun tuntemus saataisiin kirjattua kuntakoh-taisiin opetussuunnitelmiin painotetusti, on toimittava yhteistyössä koulutoimesta vastaavien henkilöiden ja opetus-suunnitelmatyöryhmän kanssa. Tärkeä yhteistyökumppani on myös museo, jotta välttyttäisiin päällekkäisyyksiltä. Muita yhteistyökumppaneita ovat tietysti kirjasto ja sekä ev.-lut. sekä ortodoksinen seurakunta, jos sellainen paikkakunnalla on. Myös yhteistyö eri järjestöjen kanssa on tärkeää toimintaa suunniteltaessa ja sitä toteutettaessa. Kaikkea ei tarvitse tehdä yksin, ja kaikille ryhmittymille lapset, nuoret ja heidän juurruttamisensa ja tutustuttamisensa kotiseutuun on tärkeä asia!

Esiselvitys on luettavissa Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liitto ry:n lehdestä Kotipihlaja, jonka osoite on www.kotipihlaja.fi.

Sirpa Ollikainen

Tehtaan
varjosta

Täysikuu loistaa tehtaan horisontissa.
Savut nousevat piipuista uhmakkaana kohti etelää.
Tuulensuunta on hyvä.

Suurten rakennusten siluetti lankeaa tyyneen tuttuun veteen.
Näky on kuin suuri mahtava taideteos,
tilataide meidän ihailtavaksi.

Kuu jatkaa kulkuaan ja lankeaa metsän syliin
antaakseen tilaa uudelle päivälle,
uudelle mahdollisuudelle.

Aamuruskon värit nousevat kuin arkaillen
kullaten piippujen savut ja pinnat.

Usko ja tietoisuus tulevasta.

Myrskynkestävä ja salaman satuttama,
taipuu mutta ei taitu.

Eeva Niinimäki